

Begrippen/ vragen Verklaringen / antwoorden

in relatie tot
Managementsysteem

Bron: ISO 55000- serie; ISO 9000- serie; ISO 19011, UAV- GC 2015 en Syllabus training 'On the Job' Assetmanagement Gemeente Nijmegen, Stadsbeheer 2014-2015/ N. Assagaff

---

RACI	Responsible/ <u>V</u> erantwoordelijk; Accountable/ <u>E</u> indverantwoordelijk; Consulted/ <u>g</u> eRaadpleegd; Informed/ <u>g</u> eInformeerd.
RACI- model (de Nederlandse aanduiding: VERI- Matrix)	De richtlijnen: <ul style="list-style-type: none"> - Per op te leveren resultaat/proces is er precies één eindverantwoordelijk A. - De persoon met de A-rol moet ook de bevoegdheid (autoriteit) hebben om beslissingen te nemen. De A-rol kan deze beslissingen delegeren naar de R-rol, maar blijft verantwoordelijk. - De A- en C-rollen hebben impliciet ook de I-rol. - Minimaliseer het aantal C- en I-rollen. - In de matrix zo min mogelijk R, C en I's invullen, maar wel zodanig dat het werk gebeurt.
RACIO of CAIRO	Zie RACI + Out of the Loop/ degene die geen deel uitmaakt van het proces.
RACSI	Zie RACI + Supportive/ ondersteunend.
Registratiepunt (R)	Vooraf vastgesteld moment tijdens de uitvoering waarop Opdrachtgever/ Opdrachtnemer zijn toetsingen en/of waarnemingen moet vastleggen. Bijvoorbeeld, het toetsen van tekeningen, berekeningen, certificaten, kenmerken, keurmerken, waarmerken, garanties en dergelijke om na te gaan of de door de Opdrachtnemer opgestelde documenten voldoen aan de eisen uit het contract en de aanbieding en volgens procedures en instructies zijn opgesteld. Deze toetsingen worden door de Opdrachtgever/ Opdrachtnemer uitgevoerd en vastgelegd/ geregistreerd in Toetsbladen/ Verificatie- Keuringsformulieren, verslagen, overzichten en dergelijke.
Risico	<ul style="list-style-type: none"> - ISO 55000, 3.1.21: Effect van onzekerheid ten aanzien van doelstellingen (3.1.12) - Een risico wordt vaak uitgedrukt als een combinatie van de gevolgen van een gebeurtenis - Risico's die met assets verband houden aan te pakken (met de betrokkenheid van de directie) en mee te nemen in de risicomangementprocessen van de organisatie. Zie ook ISO 55002, 5.1.i - De organisatie behoort een koppeling te leggen en aan te kunnen tonen tussen de maatregelen voor risicobeheersing en de algemene benadering voor bedrijfscontinuïteit. Zie ook ISO 55002, 6.2.2.3 - De door de organisatie gevolgde methode om risico's in het assetmanagementsysteem te identificeren, te analyseren en te evalueren behoort naar behoren te worden gedocumenteerd (zie 7.6). Zie ook ISO 55002, 6.2.2.4.
Risicoanalyse	Systematische analyse gericht op het verkrijgen van een inventarisatie van de risico's die kunnen leiden tot een vooraf vastgestelde ongewenste gebeurtenis.
Risicobehandeling (opties)	Verschillende opties voor risicobehandeling sluiten elkaar niet altijd uit en zijn niet altijd geschikt voor elke situatie [REF. ISO 31000, 5.5.1]. De opties kunnen het volgende inhouden: <ul style="list-style-type: none"> a) vermijden van het risico door te besluiten de activiteit waardoor het risico wordt veroorzaakt niet uit te voeren of voort te zetten; b) nemen of verhogen van het risico teneinde een kans te benutten; c) wegnemen van de risicobron; d) veranderen van de waarschijnlijkheid; e) veranderen van de gevolgen; f) delen van het risico met (een) andere partij(en) (met inbegrip van contracten en risicofinanciering); g) behouden van het risico op basis van een onderbouwd besluit.

Begrippen/ vragen Verklaringen / antwoorden

in relatie tot
Managementsysteem

Bron: ISO 55000- serie; ISO 9000- serie; ISO 19011, UAV- GC 2015 en Syllabus training 'On the Job' Assetmanagement Gemeente Nijmegen, Stadsbeheer 2014-2015/ N. Assegaff

---

Risicomanagement	<p>Risicomanagement is het vinden van een balans tussen risico's nemen en risico's beheersen [Bron: Auditstrategie in de praktijk,Assegaff/ Vermeulen, Kluwer, 2002].</p> <p>Het risicomanagement gaat verder dan het in kaart brengen van risico's. De risico's dienen geanalyseerd te worden om op basis daarvan te beslissen of beheersing al dan niet gewenst is. Een soortgelijke beschrijving is de definitie van VOraad (2013): "Het continu en systematisch doorlopen van de organisatie op risico's, met als doel de gevolgen ervan te verminderen en de kans erop te verkleinen".</p>
Risicobeschrijving	<p>Beschrijving van een risico waarbij de ongewenste gebeurtenis, de oorzaak van de ongewenste gebeurtenis en het gevolg van optreden van de ongewenste gebeurtenis zijn opgenomen.</p>
Risicodossier	<p>Een actueel overzicht van de risico's en de geplande beheersmaatregelen met de status daarvan. Met status wordt bedoeld: of er wel/ geen beheersmaatregel is gepland, of deze maatregel is uitgevoerd en of er nog een restrisico bestaat.</p>
Risicodrager	<p>De persoon of organisatie(onderdeel), die de gevolgen van het risico draagt als het is opgetreden.</p>
RISMAN- methode	<p>De RISMAN- methode is een instrument voor het systematische uitvoeren van een risicoanalyse voor onder andere tijd, geld en kwaliteit van projecten, programma's, processen of beleidstrajecten.</p>
Rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	<p>De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van sleutelfuncties behoren te worden gedefinieerd (zie ISO 55002, 5.3). Dit geldt voor zowel interne als uitbestede rollen en verantwoordelijkheden. De raakvlakken tussen verschillende functies van de organisatie behoren duidelijk te worden vastgesteld. Dit wordt nog belangrijker in een uitbestede omgeving. Het behoort duidelijk te zijn welke rol verantwoordelijk is voor welke activiteit. Dit kan worden gerealiseerd door het ontwikkelen van functieomschrijvingen of door verantwoordelijkheden voor assetmanagement op te nemen in bestaande functieomschrijvingen of door een gedocumenteerd organogram op te stellen.</p>
SCB	<p>Systeemgerichte contractbeheersing is een wijze van contractbeheersing waarbij de Opdrachtgever gebruik maakt van de gegevens die voortkomen uit het kwaliteitssysteem van de Opdrachtnemer. Met behulp van een combinatie van systeem-, proces- en product toetsen stelt de Opdrachtgever vast of die gegevens betrouwbaar zijn, het kwaliteitsplan wordt nageleefd en daarmee aan de eisen van het contract wordt voldaan.</p>
Stoppunt (S)	<p>Vooraf vastgesteld moment tijdens de uitvoering waarop de Opdrachtnemer een toets wil uitvoeren. De Opdrachtnemer mag het werk pas voortzetten nadat de Opdrachtgever hiervoor expliciet toestemming heeft gegeven [Zie ook UAV-GC 2005, hfdst. 9, par. 21].</p>

Begrippen/ vragen Verklaringen / antwoorden

in relatie tot

Managementsysteem

Bron: ISO 55000- serie; ISO 9000- serie; ISO 19011, UAV- GC 2015 en Syllabus training 'On the Job' Assetmanagement Gemeente Nijmegen, Stadsbeheer 2014-2015/ N. Assegaff

---

Termijn Beoordelingsformulier (TBF)	Document waarin op basis van de in de betalingsregeling gestelde voorwaarden en de principes van systeemgerichte contractbeheersing wordt onderbouwd waarom een prestatieverklaring kan worden afgegeven.
Toegevoegde waarde	<ul style="list-style-type: none"> - Benoemen van de juiste organisatiedoelen, geformuleerd in termen van prestatie, risico en kosten - Het bepalen van de juiste keuzes vanaf de planvorming tot aan de sloop - Het kunnen prioriteren van projecten - Het kunnen prioriteren van budgetten over de gehele levenscyclus van de asset - Inzicht in kosten versus risico's en hiermee onderbouwde keuzes kunnen maken - Proactief anticiperen op toekomstige situaties - Transparantie rondom besturingsdoelen - Een duidelijke visie - Heldere planning en programmering - Beter zicht op de werkgoederen/ kapitaalgoederen/ assets - Risico's zijn scherp in beeld - Meer vertrouwen van het bestuur/ directieraad - Sterk verbeterde reputatie - Plezier en uitdaging voor medewerkers.
Toepassingsgebied	Aangepast naar ISO 55000, 3.1.23 en 3.4.2: Het toepassingsgebied van een managementsysteem kan de gehele organisatie omvatten, specifieke en geïdentificeerde functies van de organisatie, specifieke en geïdentificeerde onderdelen van de organisatie, of een of meer functies in een groep van organisaties. Indien het toepassingsgebied van het managementsysteem (3.4.2) slechts een deel van een organisatie omvat, dan verwijst de directie naar degenen die dat gedeelte van de organisatie besturen en beheren. Indien er meer assetmanagementsystemen (3.4.3) worden ingezet, behoren die systemen ervoor te zijn opgezet om de spanningen te coördineren.
Toetsblad	Vastlegging, door of namens Opdrachtgever van de bevindingen tijdens de toets. Opmerking: namens Opdrachtnemer wordt in de praktijk, ref. UAV-GC 2005, aangegeven als Verificatie (ontwerpfase) - en Keurings (Realisatiefase)- formulier.
Toetsplan	Een onderdeel van het Projectplan waarin de uit te voeren toetsen qua soort, inhoud, uitvoerende, frequentie, methode, gebruikte norm en registratie beschreven zijn. De onderbouwing van de in te plannen toetsen is beschreven in het (gezamenlijke) risicodossier. Zie ook SCB.
Toetsen	Vergelijken van waarnemingen met de criteria en/of referenties. RWS en ProRail hanteren het principe dat er op drie niveaus (systeem, proces en product) kan worden getoetst.
TRACI	Task/ degene die het werk uitvoert + zie RACI.